

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

17 mei 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Interpellatie van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de mensenhandel in het voetbal

Vraag om uitleg van de heer Jacques Laverge tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het rapport van de OESO over België

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het tewerkstellingspotentieel van een duurzaam energiebeleid

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Declercq tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme over burn-out bij jonge werknemers

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Declercq tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over extra subsidies voor de Pier van Blankenberge

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de mogelijke nadelen van telewerken

Commissie voor Economie, Landbouw Werkgelegenheid en Toerisme

Donderdag 17 mei 2001

VOORZITTER : De heer André-Emiel Bogaert

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.31 uur.*

Interpellatie van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de mensenhandel in het voetbal

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Goethem tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de mensenhandel in het voetbal.

Mijnheer de minister, namens de commissie spreek ik mijn ongenoegen uit over uw laattijdige aankomst. Dit is al verschillende keren voorgevallen.

De heer Ramoudt heeft het woord.

De heer Didier Ramoudt : Mijnheer de minister, over enkele minuten zal ik deze vergadering verlaten omdat ik aanwezig moet zijn in de Senaat. Al verschillende keren hebt u de tijd niet goed in het oog gehouden. In het belang van de goede werking van de commissie is een grotere stiptheid nodig. Time is money. Als de commissieleden zich de moeite getroosten om hier aanwezig te zijn, zou u de elementaire beleefdheid moeten opbrengen om op tijd te komen.

De eerste vraag interesseerde me bijzonder. Jammer genoeg zal ik uw antwoord nu niet volledig kunnen beluisteren. Het zou ons ongetwijfeld allen tevreden stemmen als u uw verplichtingen ten aanzien van de commissie rigoureus zou naleven.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, collega's, helaas is er blijkbaar een vergissing gebeurd bij de opstelling van mijn agenda. Deze vergadering was ingeschreven om 14.30 uur. De fout

ligt bij mij, maar ik was me dus van geen kwaad bewust. Ik meende op tijd te zijn.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn interpellatie heeft in de eerste plaats als doel een einde te maken aan de mensenwaardige toestand waarin vele jonge Afrikaanse voetballers terechtkomen.

In verschillende krantenartikels werd bericht over een onderzoek van de arbeidsinspectie waaruit bleek dat het aantal voetbalmakelaars zonder vergunning was opgelopen tot 46. Dat was de stand van zaken op 20 april. Ondertussen is bijna een maand verstreken. Hetzelfde onderzoek wees uit dat 19 spelers actief waren zonder arbeidsvergunning.

Mijnheer de minister, twee dingen vallen mij op. U was blijkbaar al van een en ander op de hoogte, want in maart antwoordde u op een mondelinge vraag dat u zes gevallen bekend waren van voetbalmakelaars zonder vergunning. Verder blijft het sinds 20 april in de pers stil over deze zaak. Er zouden onderzoeken komen naar de toestand in de B-kernen en in de tweede afdeling, maar blijkbaar is er een communicatiestoornis opgetreden. Ik heb alleszins niets meer gelezen over de zaak.

Zoals gezegd bleek uit uw antwoord op een mondelinge vraag dat u op de hoogte was van sommige gevallen. Ik vraag me af waarom er dan niet eerder werd opgetreden. Als men ziet hoeveel illegale spelers er rondlopen, lijkt het veeleer regel dan uitzondering dat clubs jonge Afrikaanse spelertjes importeren en uittesten. Als ze tegenvallen, worden ze gedumpt. In het andere geval worden ze na enkele jaren voor veel geld doorverkocht.

Van Goethem

Een ander aspect van deze zaak is de onvolmaakte Vlaamse regelgeving. De klanten van de makelaars kunnen boetes krijgen, maar de makelaars zelf niet. Dat is een eigenaardige toestand. De mogelijk misleide wordt gestraft, de misleider ontspringt de dans.

Mijnheer de minister, heeft men reeds op basis van de huidige reglementen opgetreden tegen de clubs die gebruik maken van deze makelaars? Zult u de nodige stappen ondernemen om de makelaars die niet in orde zijn met de Vlaamse regels te beletten verder te werken? Ik meen ook dat de arbeidsinspectie in deze zaak is tekortgeschoten. Het was namelijk blijkbaar de eerste keer dat de arbeidsinspectie een controle deed bij de voetbalclubs. Heeft ze daar dan nooit opdracht toe gekregen? Of zijn er vroeger wel controles geweest, maar is daar nooit enig gevolg aan gegeven?

Wat bent u van plan met de illegale spelers? Sommigen hebben geen verblijfsvergunning, velen geen arbeidsvergunning. Gaat men hen legaliseren? Gaat men ze terugsturen? Welke maatregelen zult u treffen om het onmogelijk te maken dat voetbalclubs nog illegale spelers inschakelen? Zult u optreden tegen de arbeidsinspectie? Als de beenhouwer achter de hoek om de haverklap een of andere controledienst over de vloer krijgt, hoort een voetbalclub, waarmee veel meer geld is gemoeid, immers ook met enige regelmaat inspectie krijgen.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de voetbalproblematiek kadert in de uitvoering van de nieuwe wetgeving inzake arbeidsbemiddeling. Los van de actualiteit heb ik een uitvoeringsbesluit laten goedkeuren door de regering inzake de reglementering van het beroep van sportmakelaars. Dit is in werking getreden in september 2000. We waren bezig om onder andere alle voetbalclubs daaromtrent te informeren en alle makelaars te contacteren. Dat is ook de reden waarom we toen al een zicht hadden op alle officieel bekende makelaars, van degenen die een nieuwe vergunning hadden op grond van het nieuwe uitvoeringsbesluit en van degenen die zeer open werkten in de sector.

Onder druk van de actualiteit en vooral na uitspraken van de voetbalbond, heeft men ervoor geopteerd iets harder op te treden door systematisch te controleren. Bepaalde zaken werden door de heer Courtois op een uitdagende manier naar voren ge-

bracht. We hebben daarop gereageerd door de administratieve diensten van elke club te bezoeken en de spelersdossiers op te vragen. De ontstellende vaststelling was dat er in eerste klasse een heel aantal inbreuken waren.

Dit wijst niet direct op mensenhandel maar op een enorme nonchalance en slordigheid inzake de administratieve opvolging van de statuten. De aantallen zijn bekend. We hebben in de mate van het mogelijke iedereen de kans gegeven om zich in regel te stellen. We gingen er immers van uit dat de eersteklasseclubs ook op dit vlak een voorbeeld moeten zijn voor de andere.

Het is niet omdat de zaak minder in het nieuws komt, dat men er minder aan werkt. De systematische werkwijze wordt gewoon voortgezet. Wel is het belangrijk om weten dat we ook werken aan een verfijnde afspraak met de voetbalbond om in de toekomst zijn reglementering af te stemmen op onder andere de Vlaamse regels. Ik ben enkel bevoegd voor een zeer kleine Vlaamse inspectie, die over weinig mensen beschikt. Die heeft wellicht aan de Belgische sociale inspectie en de Belgische arbeidsinspectie het voorbeeld gegeven door op een systematische manier de materie aan te pakken.

We putten onze bevoegdheid maximaal uit. Dit houdt in dat als we vaststellen dat makelaars werken zonder een Vlaamse vergunning, ze strafbaar zijn. We moeten dan een proces-verbaal opstellen, en het doorsturen naar de bevoegde parketten en de arbeidsauditeur. Het is hij die moet optreden. Hetzelfde geldt voor werkgevers die werken met werknemers die geen werkvergunning hebben. Ook daar worden de processen-verbaal doorgestuurd naar de bevoegde strafrechtelijke dienst.

Het is de arbeidsauditeur die verbonden is aan de arbeidsrechtbank die de beslissing neemt om een administratieve boete op te leggen of correctioneel te vervolgen. Dit valt buiten mijn bevoegdheid. Ik kan er enkel op toezien dat de inspectie waar ik verantwoordelijk voor ben, haar werk op een maximale wijze vervult. U hebt allen kunnen vaststellen dat dit wel enig effect oplevert. Eén sponsor heeft zich trouwens solidair met ons verklaard. Wellicht zullen we erin slagen dat de Vlaamse reglementering via de voetbalbond ook in Wallonië wordt nageleefd. Als ook de sponsors dezelfde houding aannemen als De Post, dan kunnen we via hen opleggen dat de regels worden gevolgd.

Een en ander moet nog worden geformaliseerd. We moeten ervan uitgaan dat volgend jaar alles correct

Landuyt

verloopt. Ik herhaal dat ik enkel bevoegd ben voor het onderdeelje arbeidsvergunning en arbeidsbemiddeling. Op dat vlak deden we al systematisch ons werk, zelfs vooraleer de zaak in het nieuws kwam.

Ook ten opzichte van de andere sporttakken nemen we dezelfde houding aan. We hopen dat men de interne spelregels afstemt op de wetgeving. Er zijn bepaalde federaties die zich spontaan aanbieden om dit te doen.

Illegaliteit kent vele variaties. Het illegaal verblijf valt buiten mijn bevoegdheid. De Belgische overheid is daar verantwoordelijk voor. Ik kan enkel samen met u vaststellen dat de andere overheden ter zake zeer stil zijn. Als men systematisch te werk gaat, dan zal men hetzelfde moeten doen voor de slachtoffers van de mensenhandel als voor die van de prostitutie. Ook daar heeft men een bijzonder statuut uitgewerkt. Men kan dat op vergelijkbare wijze uitwerken voor de echte slachtoffers.

Men moet een onderscheid maken met die manier van niet-naleven van de wetgeving, waarbij grote clubs het voorbeeld geven aan kleinere clubs, en het daardoor mogelijk maken dat malafide figuren effectief aan mensenhandel doen. Vandaar het belang van de gehanteerde werkwijze.

Wat Roeselare betreft, heb ik officieel niet eens iets gedaan. Ik heb enkel een verklaring afgelegd nadat men me had geconfronteerd met beelden. De procureur des konings van Kortrijk was dan – terecht – van mening dat er een gerechtelijk onderzoek moest gebeuren omdat er sporen waren van veel ergere zaken dan het niet-naleven van de reglementering.

Het doen naleven van de regels maakt het mogelijk om effectief te verhinderen dat malafide figuren de zaak nog erger maken dan ze is. Dit valt echter buiten mijn huidige bevoegdheden.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Ik heb begrepen dat de onderzoeken door de sociale inspectie worden voortgezet. Ik wacht af wat de gevolgen zullen zijn.

Kunt u me zeggen over hoeveel processen-verbaal het gaat ?

Minister Renaat Landuyt : We beperken het aantal door een proces-verbaal op te stellen lastens de club. Zo vermijden we dat we er veel moeten opstellen.

We zitten op de rand van strafrechtelijke materie. Ik moet me ervoor hoeden te specifieke informatie te geven. Ik mag de rechten van verdediging van bepaalde mensen niet schaden. Het aantal was belangrijk omdat we een afspraak hadden met de voetbalbond. Die zou zich correct gedragen. Ik had beloofd om te zeggen om welke clubs het ging. We waren samen verrast dat het er zoveel waren.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de heer Van Goethem heeft het probleem van de makelaars aangepakt. Het hele probleem begint inderdaad bij de makelaars. Het is niet alleen een probleem van mensenhandel. Het kopen en verkopen van spelers is een probleem van controle van de onderhandelaar en de bemiddelaar, maar ook van de financiële afhandeling van die bemiddeling. De voetbalbond heeft zijn eigen regels en wetten. Als u niet van plan bent om die wetten en reglementen grondig door te lichten, dan zult u vechten tegen de bierkaai. Ik kan erover meespreken, want ik ben voorzitter geweest van een eersteklasseploeg. De voetbalbond weet alles over transfers. Er is geen enkele transfer mogelijk zonder het akkoord van de voetbalbond. De voetbalbond heeft alles in handen. Als daar geen controle op komt, dan zijn alle inspanningen en controles van sociale inspecties tevergeefs.

De voetbalbond heeft ook een eigen erkenningsstelsel van makelaars. Wat de makelaars-bemiddelaars betreft waarover u spreekt, moeten er regels en financiële afspraken zijn. De makelaars die de voetbalbond erkent, mogen contracten afsluiten en bemiddelen voor spelers over de hele wereld. Zolang u dat netwerk niet onder controle krijgt, vist u achter het net. Als u eens een controle doet, dan stelt u vast dat er veel overtredingen zijn. De voetbalbond weet echter van die overtredingen af. De voetbalbond houdt zich niet aan de afspraken over arbeidsbemiddeling en arbeidswetgeving. Hij heeft zijn eigen spelregels.

Het verwondert me niet dat de heer Courtois u heeft geïrriteerd. Ik heb tegen hem en tegen het systeem gevochten en heb mijn eersteklasseplaats daaraan verloren. Het is een ongelooflijk sterk netwerk.

Minister Renaat Landuyt : De onderhandelingen met de voetbalbond zijn bezig. Men was geïrriteerd door mijn uitspraak dat de bond zijn reglementen boven de wet stelt. De heer Courtois was delegatieleider in een onderhoud op mijn kabinet. De voetbalbond vergelijkt nu zijn regels met de Vlaamse reglementering. Ik heb dan ook gezegd dat de bond, in de mate dat hij weet dat hij iets verkeerd doet, medeplichtig is. Het gaat hier over strafrecht. Vanuit deze harde stelling komen we nu tot de regeling dat er geen spelersvergunning wordt gegeven als er geen arbeidsvergunning voorligt. Hetzelfde geldt voor het dubbelcircuit van erkenning van de makelaars. Er komt geen erkenning door de Belgische Voetbalbond als er geen regionale vergunning is. Voor mensen die op Belgisch grondgebied willen opereren, betekent dit dat ze een Vlaamse vergunning moeten hebben. Anders zitten ze in de illegaliteit. Ik kan er alleen maar op rekenen dat ze zich daar effectief aan houden. Dat wordt nu technisch uitgewerkt, later volgt daarover nog meer informatie. Hun reglementering moet uiteindelijk passen in de Belgische en Vlaamse wetgeving. Dat geldt ook voor alle andere sportfederaties. Zij zullen op dezelfde manier moeten werken.

De inspectie was nodig om aan te tonen hoe erg de toestand is en om te tonen dat we die inspectie effectief doen. We zullen dat in de toekomst ook systematisch blijven doen, met een strakke richtlijn voor de onderzoekers om niet de spelers op het plein, maar de werkgevende clubs te verstoren. Ik wil niet het verwijt krijgen dat we cowboy spelen met de sporters. We proberen zo correct mogelijk onze inspectie te doen en akkoorden af te sluiten. Als zij de wetgeving willen naleven dan zijn wij bereid om na te gaan waar de knelpunten liggen.

Een van de discussiepunten is dat de papiermolen van de overheid in de drukste transferperiode niet snel genoeg draait. We moeten een volledig dossier op 10 dagen klaar kunnen hebben. Dat is nogal gecompliceerd omdat er naast de Belgische reglementering ook internationale documenten in verband met verblijf meespelen. Die basisafpraak met de bond wordt nog verfijnd.

In het afhandelen van de inbreuken die er waren, is men correct geweest. Er was een onwillige club en de bond heeft zich daarvan gedistantieerd. We hebben de steun gekregen van sponsors die het correct willen spelen. Ik blijf wantrouwig maar ik moet erkennen dat ze nu meestappen. We bereiden ons voor om het volgend seizoen perfect te laten verlopen. Het is niet te onderschatten dat men nu ook de clublicentie gaat verbinden aan het naleven van

de wetgeving op het vlak van de arbeidsvergunning en makelaarsvergunning. Laten we hopen dat het functioneert.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Is het niet nodig dat er over de makelaarsvergunning een federale wetgeving komt ? Ik kan me voorstellen dat een Waalse makelaar zegt dat hij geen Vlaamse vergunning moet hebben.

Minister Renaat Landuyt : Onze definitie van het reglement is klaar en duidelijk. In België kan er geen makelaar functioneren zonder vergunning in Vlaanderen. Er zijn maar vier Waalse clubs. Het is onleefbaar om enkel op het Waalse grondgebied te opereren. Men gaat ervan uit dat de Vlaamse vergunning essentieel is. Men zal in de reglementering moeten voorzien in een regionale vergunning van de bevoegde overheid.

Men zoekt creatief naar omzeilingsmechanismen via de figuur van de raadgever of de persoon die toevallig bij een transfer aanwezig is. Dat valt allemaal onder de wettelijke definitie van de arbeidsbemiddeling.

De heer Jacques Laverge : Zelfs advocaten bewegen zich op dat terrein.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jacques Laverge tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het rapport van de OESO over België

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Laverge tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het rapport van de OESO over België.

De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de OESO heeft in haar rapport over België zeer duidelijk gevraagd de werklozen meer onder druk te zetten om een job te aanvaarden. Om de positieve spiraal van verbeterde concurrentiekracht, de snelle groei van de werkgelegenheid en een hoog consumentenver-

Laverge

trouwen te realiseren, is het cruciaal dat de overheid een deel van het grote aantal werklozen activeert. In reactie op het rapport van de OESO, stelt de administrateur-generaal van de RVA dat de OESO overschot van gelijk heeft.

In het jaarverslag van de RVA staat duidelijk dat de doorstroom van informatie vanwege de regionale arbeidsbemiddelaars onvoldoende is en dat de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling de druk op de werklozen moeten verhogen. Dit is een Vlaamse verantwoordelijkheid en bevoegdheid. Er is beterschap in vergelijking met vroeger, maar er zijn slechts minimale verschuivingen en deze hebben te maken met informatie over dossiers die veeleer betrekking hebben op administratieve wijzigingen in het dossier van de werkloze dan op de aanduiding van werkonwilligheid.

Mijnheer de minister, gaat u akkoord met de visie van de OESO en van de administrateur-generaal van de RVA ? Welke maatregelen zult u treffen om aan de kritiek tegemoet te komen en aldus de doorstroom van gegevens van de VDAB naar de RVA over echte werkonwilligheid te verbeteren ?

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Er bestaan verschillende meningen over wat werkonwilligheid is. Vooral eer men over werkonwilligheid spreekt, moeten alle factoren worden nagegaan. Laaggeschoolden of zwakbegaafden geven vaak de indruk profiteurs of werkonwilligen te zijn. Het sociale aspect mag echter niet uit het oog worden verloren.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Ik denk dat de visie van de OESO of van de administrateur-generaal van de RVA te weinig genuanceerd is om met de mijne overeen te komen. Ik ga er vanuit dat er nog veel mensen zijn die willen werken. We moeten inspanningen doen om deze mensen te helpen. Dit heeft veel te maken met de moeilijkheden die er nog zijn en die we moeten erkennen. Anderzijds zou een blind sanctioneringsbeleid voor vele mensen een verschuiving naar het OCMW betekenen en geen maatschappelijke meerwaarde, en dus geen oplossing voor het probleem.

In Vlaanderen is het doorgeven van werkonwilligen verdubbeld. Er worden dubbel zoveel mensen als werkwillegesignaleerd en die worden vanuit

de VDAB doorgegeven aan de RVA. Dit heeft te maken met het feit dat de basisvoorwaarden, namelijk de mogelijkheid om specifiek te sanctioneren, wettelijk zijn geregeld. Zodra dit gebeurd was, is er een beleid uitgestippeld om effectief vlotter te kunnen doorverwijzen. Vroeger was er geen enkele sanctionering in het sanctiebeleid. Het was zodanig buiten proportie dat men weigerde het toe te passen of men voelde op zijn minst aan dat niet te vlug moest worden doorverwezen, omdat de medicijn, niet voor de ziekte maar voor de drager ervan, dodelijk was.

Men spreekt op dit ogenblik reeds van een verdubbeling van doorverwijzingen. Er is een sterk regionaal verschil te merken. De manier van werken van het Vlaams Gewest verschilt sterk van die van de andere gewesten.

De heer Jacques Laverge : Wat werkonwilligheid betreft, zijn er een aantal aspecten waarmee rekening moet worden gehouden. Enerzijds zijn er nog steeds heel wat werklozen, ondanks het feit dat de statistieken voor een groot deel zijn uitgekuisd. Anderzijds zegt de RVA dat er geen kandidaten meer zijn. Men moet durven logisch door te denken. Behalve zij die vallen onder de verschuivingstechnieken, zijn er nog steeds een aantal mensen die zich in de werkloosheid nestelen.

Wij dragen een maatschappelijke verantwoordelijkheid en iedereen dient in functie van zijn mogelijkheden een bijdrage te leveren aan de welvaart en het welzijn. Dit betekent bijdragen in de vorm van werken en bijdragen in de structuur van kosten en sociale lasten. Mensen die aan hun maatschappelijke plicht willen ontsnappen, moeten niet gespaard worden. Dit hebben de OESO en de administrateur-generaal ook gezegd. Als er een instrument bestaat, moet dit ook worden gebruikt. De werkwinkels zouden dit kunnen doen. Mensen die werkloos zijn, kunnen worden opgeroepen.

Bij de VDAB zit men met de handen in het haar. Voor de opleidingen die hij organiseert, worden heel wat mensen opgeroepen, maar er komt soms niemand opdagen. Het gaat niet om veertig- of vijftigplussers, maar om mensen tussen twintig en veertig jaar. Dit mag niet getolereerd worden. Het is oneerlijk ten overstaan van diegenen die wel hun maatschappelijke bijdrage leveren. Men kan niet iemand vergoeden die geen bijdrage aan de maatschappij wil leveren. Deze boodschap moet duidelijk worden overgebracht.

De voorzitter : Ik ben het daarmee eens. Het eerste deel van de laatste uiteenzetting is een oud zeer

Laverge

waarover reeds veel is gediscussieerd. Is de PWA een werkloosheidsval of niet ?

Minister Renaat Landuyt : Ik zal bij de VDAB-diensten navragen of er cursussen zijn die geen succes kennen. Ik word geconfronteerd met het feit dat we niet over voldoende mankracht beschikken om vaak essentiële opleidingen te geven. Ik denk bijvoorbeeld aan computervaardigheidskursussen. Deze kennen een enorm succes. Men voelt dat dit een drempel is naar werk.

Wij zullen er alles aan doen om ons werkgelegenheidsbeleid en de begroting te heroriënteren naar een doorschuif- en invoegoperatie. Men stelt voortdurend vast dat er mensen zijn die kunnen werken, maar er is geen werk dat ze aankunnen. Binnen de bedrijven werken mensen soms onder hun niveau. Nu bestaat de operatie erin mensen te laten doorschuiven naar hun juiste plaats en eenvoudig werk voor te behouden aan werkwilligen. Dan is er een sterker argument voorhanden tegenover degenen die niet willen werken. Velen die nu niet willen werken, vrezen niet mee te kunnen met de maatschappij. We merken dit aan het succes dat cursussen en opleidingen hebben, die op de meest essentiële handelingen zijn gericht. Er is dus een hele categorie van werkzoekenden die nog schrik hebben. Daar moeten we aan werken. Het is altijd gemakkelijker om zijn schrik te verbergen achter onwiligheid. Dat halen we er nu ook uit. Het zogenaamde transmissiebeleid is volledig gedeblokkeerd aan Vlaamse zijde, aangezien we nu weten dat er ook maatgericht kan worden opgetreden.

Mevrouw Veerle Declercq : Naar het schijnt is er ook een circuit van mensen die van de ene opleiding naar de andere gaan. Ze blijven dus gewoon opleidingen volgen, zonder ooit echt aan de slag te gaan. Is dat mogelijk ? Kan dat inderdaad ? Zou u dat ook eens kunnen laten onderzoeken ?

Minister Renaat Landuyt : Ik zal dat laten nagaan.

De voorzitter : U kunt de resultaten daarvan misschien aan de diensten meedelen, zodat die ze aan de commissieleden kunnen bezorgen.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het tewerkstellingspotentieel van een duurzaam energiebeleid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Glorieux tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het tewerkstellingspotentieel van een duurzaam energiebeleid.

De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, met het oog op het behalen van de Kyoto-doelstellingen zijn ook in Vlaanderen dringende maatregelen noodzakelijk om de uitstoot van diverse broeikasgassen te verminderen. Deze maatregelen zijn gesitueerd in verschillende sectoren : de huishoudelijke sector, de dienstensector, de industrie en de transportsector. Om de doelstellingen te halen, zal er ongetwijfeld een mix van maatregelen in al die sectoren vereist zijn.

De noodzaak om maatregelen te nemen, wordt ondertussen door vrijwel iedereen erkend. Dat is al een enorme stap vooruit. Nog niet zo lang geleden was dit immers nog niet eens het geval. Bepaalde sectoren vinden echter dat de inspanningen niet door henzelf maar wel door de andere sectoren moeten worden gedragen.

Vanuit de industrie wordt hierbij vaak geschermd met mogelijk te verwachten negatieve effecten op de tewerkstelling. Er worden echte doemscenario's naar voren geschoven. Een klimaatbeleid zou een ineenstorting van de industrie inhouden, met een reusachtige werkloosheid. In de Verenigde Staten zijn de desbetreffende lobbygroepen erin geslaagd om de nieuwe, conservatieve president het beleid te doen omgooien.

In Europa weerklinken echter andere geluiden. Twee maanden geleden voltooide het Zwitserse consultbureau Prognos in opdracht van het Duitse ministerie van Leefmilieu een studie waarin de impact werd berekend van het Duitse CO₂-reductiebeleid op de tewerkstelling. De resultaten van die studie spreken absoluut de veronderstellingen tegen dat een beleid dat gericht is op het terugdringen van broeikasgassen, jobs zou kosten. Integendeel, wanneer de geplande maatregelen worden uitgevoerd om de CO₂-uitstoot tegen 2020 met 40 procent terug te dringen, zouden er in Duitsland bijna 200.000 nieuwe jobs bijkomen.

Glorieux

Ons land heeft een reductiedoelstelling van 7,5 percent tegen de periode 2008-2012. Duitsland heeft tegen die periode een reductiedoelstelling van een goede 20 percent, maar zoals gezegd heeft dat land ook al scenario's klaar om tegen 2020 de CO₂-uitstoot met 40 percent terug te dringen. Net als ons land heeft Duitsland bovendien ook de beslissing genomen om af te stappen van kernenergie. Ook die beslissing is mee opgenomen in de berekening van de effecten van die maatregelen op de tewerkstelling.

De meeste nieuwe jobs als gevolg van de maatregelen in het kader van het klimaatbeleid bevinden zich in de bouwsector, de transportsector en de machinebouwsector. In de bouwsector zouden er, voornamelijk als gevolg van het isoleren van bestaande gebouwen en het opzetten van lokale infrastructuur voor openbaar vervoer, meer dan 91.000 nieuwe banen gecreëerd worden tegen 2005 en meer dan 106.000 tegen 2020. In de transportsector worden er, voornamelijk als gevolg van een toename van het aanbod van trein-, tram- en busverkeer, tegen 2020 meer dan 97.000 nieuwe jobs verwacht. In de sector van de machinebouw gaan in de automobielsector jobs verloren. Dit wordt evenwel meer dan gecompenseerd door extra jobs in de constructie van energie-efficiënte apparaten en machines, warmtekrachtkoppelinginstallaties en duurzame energiesystemen. In deze sector wordt gerekend op een netto jobwinst van meer dan 51.000 eenheden.

De vermelde studie is de eerste officiële werkgelegenheidsimpactstudie van een nationaal klimaatbeleid. Voordien werden te pas en te onpas allerlei doemscenario's naar voren geschoven. Dit is nu de eerste keer dat de situatie op een wetenschappelijk onderbouwde wijze werd onderzocht. De resultaten tonen ondubbelzinnig aan dat het argument dat maatregelen om de CO₂-uitstoot te reduceren negatieve gevolgen zouden hebben voor de werkgelegenheid, geen steek houdt. Een dergelijke studie vormt dan ook een belangrijk beleidsondersteunend instrument voor een overheid die het ernstig meent met het klimaatbeleid.

Ook de Vlaamse regering heeft diverse maatregelen aangekondigd om onze Kyoto-doelstellingen te realiseren, zoals het afsluiten van benchmarkingconvenants met de energie-intensieve industrie, het instellen van een energieprestatieregelgeving voor huizen en nieuwe kantoorgebouwen, het opleggen van minimumdoelstellingen voor het opwekken

van duurzame energie, het uitwerken van allerlei REG-maatregelen, enzovoort.

Mijnheer de minister, ik heb de volgende vragen. Is er, in navolging van de Prognos-studie, bij ons zicht op dat positieve werkgelegenheidseffect van Vlaamse maatregelen die aansluiten bij het behalen van onze Kyoto-normen? Zou een wetenschappelijk onderbouwde werkgelegenheidsimpactstudie van het Vlaamse CO₂-reductiebeleid geen zinvol beleidsondersteunend instrument zijn? Een CO₂-energietaks zou bovendien ook gebruikt kunnen worden om de sociale lasten te verminderen.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Glorieux, uw eerste vraag luidt of er bij ons zicht is op het werkgelegenheidseffect van Vlaamse maatregelen die aansluiten bij het behalen van de Kyoto-normen. Het antwoord daarop is 'neen'. We hebben daar geen zicht op. Zeker op Vlaams niveau is er momenteel geen instrument aanwezig om dit op een wetenschappelijk verantwoorde wijze te doen. Uw tweede vraag luidt of een werkgelegenheidsimpactstudie van het Vlaamse CO₂-reductiebeleid geen zinvol beleidsondersteunend instrument zijn. Het antwoord daarop is 'ja'.

Dit impliceert echter dat we nog een wetenschappelijke weg moeten afleggen. Het is inderdaad zo dat de Vlaamse regering op voorstel van de minister van Leefmilieu een pak maatregelen heeft goedgekeurd. De vraag is nu hoe men de tewerkstellingseffecten kan meten. Deze aangelegenheid werd onderzocht vanuit een drietal interessante perspectieven.

Voor het Viona-arbeidsmarktonderzoeksprogramma worden in samenwerking met verschillende universiteiten onderzoeken uitgevoerd naar werkgelegenheid. In de editie van 2000 van 'De arbeidsmarkt in Vlaanderen' is een zeer interessant verslag verschenen van het vorige meerjarenprogramma, waarin ook de relatie tussen milieu en werkgelegenheid aan bod komt. Daarbij worden verschillende effecten en methodologische problemen besproken. Er is ook nog een studie van het Hoger Instituut voor de Arbeid uit 1999, getiteld 'Onderzoek naar de sociaal-economische gevolgen van het milieubeleid in het Vlaams Gewest'. Verder staan tal van aspecten van arbeid en maatschappelijke dwarsverbanden op het onderzoeksprogramma voor de periode 2001-2004. Er volgen dus ongetwijfeld nog meer studies over de band tussen milieu- en werkgelegenheidsbeleid.

Landuyt

Zowel voor de maatschappelijke discussie als voor het beleid zou het verhelderend zijn als we een klaardere kijk op deze zaak zouden hebben. Dat zou wellicht helpen om clichés van het soort 'hoe gezonder het bedrijf, hoe kaler de werkvloer' uit de wereld te helpen.

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de minister, uw antwoord ontgoocht mij. U vindt dat er meer gegevens nodig zijn, maar beweert dat we momenteel niet over de noodzakelijke wetenschappelijke instrumenten beschikken. Hoe is het dan mogelijk dat men in Duitsland wel met dit soort onderzoek bezig is ? De impact van de milieumaatregelen is daar nochtans veel groter dan bij ons.

We beschikken in Vlaanderen wel degelijk over een zeker instrumentarium. Het is natuurlijk onmogelijk om berekeningen te maken die nauwkeurig zijn tot op de job, of zelfs tot op enkele honderden jobs. Voor tal van maatregelen is het aantal manuren werk dat ze met zich meebrengen echter zeer gedetailleerd berekend. Men heeft bijvoorbeeld uitgerekend hoeveel arbeid ten gevolge van isolatiewerken, de maatregelen uit het CO₂-REG-beleidsplan met zich meebrengen. Sommige kringen schermen met duizenden jobs die verloren zouden gaan door een vermindering van de CO₂-uitstoot met enkele percenten. We moeten daar toch wetenschappelijk gefundeerde cijfers tegenover kunnen plaatsen. Volgens mij is dat ook best haalbaar.

Minister Renaat Landuyt : De voorbeelden die u aanhaalt, zijn louter berekening. De problemen van het beleid zijn anders. Men kan inderdaad berekenen hoeveel arbeidsuren bepaalde maatregelen met zich meebrengen. Maar dat is geen antwoord op de vraag of men met die maatregelen zal bereiken wat men wil bereiken. We hebben niet veel aan de wetenschap hoeveel werk een initiatief veroorzaakt. De belangrijkste vraag is hoe we een spreiding van de activiteit kunnen verzoenen met een beter milieubeheer. Dat is politiek. We hebben daarvoor sterkere wetenschappelijke instrumenten nodig dan die waarover we momenteel beschikken.

Op die manier kan men het milieubeleid natuurlijk gemakkelijk verdedigen. De vervanging van elektrische boilers zorgt bijvoorbeeld voor bijkomende productie. Maar waar ? In Duitsland, Frankrijk of

Vlaanderen ? Hoeveel CO₂-uitstoot veroorzaakt de productie van die boilers ?

De heer Eloi Glorieux : De VITO heeft dat soort dingen zeer nauwkeurig berekend in het kader van het CO₂-REG-beleidsplan.

Minister Renaat Landuyt : Al die dingen moeten worden samengebracht.

De heer Eloi Glorieux : Ja, natuurlijk. De gegevens zijn er. Daarom ben ik ook ontgoocheld over uw antwoord. De VITO heeft al zeer veel van dit soort vraagstukken onderzocht en uitgerekend. Mijn vraag is of het niet interessant zou zijn om nu ook de werkgelegenheidseffecten van een beter energiebeheer te berekenen.

Minister Renaat Landuyt : En wat doen we dan met die informatie ?

De heer Eloi Glorieux : Als deze regering het ernstig meent met het klimaatbeleid, vormt deze informatie een waardevol beleidsondersteunend instrument. Ze stelt de overheid in staat om bepaalde lobbygroepen tegen te spreken die beweren dat we op een economisch doemscenario afsteveneren als het klimaatplan wordt verwezenlijkt.

– *De heer Jacques Laverge treedt op als waarnemend voorzitter.*

De voorzitter : Mijnheer Glorieux, energiebesparende technieken hebben soms veel meer impact dan grote veranderingsprocessen. Het grote publiek zou soberder moeten omspringen met verwarming. Op alle niveaus, ook in openbare gebouwen, wordt veel energie nutteloos verbruikt. Individuele bewustwording van de noodzaak van energiebesparing en een grotere aandacht van de KMO's voor deze zaken zouden de CO₂-uitstoot al aanzienlijk verminderen. Uw voorstellen behelzen drastische veranderingsprocessen. De bevolking moet ook meewillen en bereid zijn die investeringen te doen. Het is een mooie droom dat iedereen zijn huis zou isoleren. Er moeten ook opdrachtgevers zijn. Momenteel zijn er genoeg premies beschikbaar voor de isolatie van een woning.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, zelfs dit soort factoren zijn opgenomen in de VITO-berekeningen. Men houdt er rekening mee hoeveel mensen volgens een realistische schatting zullen overgaan tot de voorgestelde veranderingen. Voor al deze aanpassingen geldt overigens dat de investeringskost lager ligt dan wat de verandering oplevert. De terugwintijd bedraagt twee à drie jaar.

De voorzitter : Electrabel houdt tegen haar eigen winkel acties om rationeel energieverbruik te promoten. Navraag leert dat weinig burgers daarop ingaan. (*Opmerking van de heer Eloi Glorieux*)

Bij de aankoop van witgoed, wasmachines bijvoorbeeld, maakt de burger zich niet bepaald druk om hun eventuele energiebesparende karakteristieken. (*Opmerking van de heer Eloi Glorieux*)

Momenteel loopt er een grote actie in verband met wooncomfort. Men moet realistisch zijn : vandaag lanceren we een campagne tegen elektrische radiators, maar morgen koopt de consument airconditioning. Wat zullen we dan hebben bespaard ? Het is altijd verrassend wat het individu doet. Dat kan men nooit helemaal controleren. Daarom ben ik vooral een voorstander van een mobilisatiecampagne voor energiebesparing, zeker in een eerste fase. (*Opmerking van de heer Eloi Glorieux*)

Wat is men met al deze informatie, als de burger er niet in gelooft en er geen interesse voor heeft ?

Minister Renaat Landuyt : Het debat toont aan dat het niet zo eenvoudig is om de werkgelegenheidseffecten te berekenen. We kunnen wel samen ontgoocheld zijn dat we niet slim genoeg zijn om dat te doen. De intentie en het nut worden echter niet onderschat.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, de heer Glorieux heeft gezegd dat er nog maar één studie over het onderwerp bestaat. We hebben dus geen enkele toetssteen om na te gaan of we die au sérieux moeten nemen. Dat stoort me.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Declercq tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme over burn-out bij jonge werknemers

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Declercq tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme over burn-out bij jonge werknemers.

Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik wil benadrukken dat mijn vraag niet stoelt op één krantenartikel. Dat zou al te lichtzinnig zijn. De onderzoekers zeggen trouwens zelf dat mensen te snel besluiten hebben getrokken. Toch gaat het om een echt probleem.

In een ander artikel van de Internationale Arbeidsorganisatie heeft men het over stress, gezondheid en de kostprijs van dit alles. Volgens deze organisatie besteden de vijftien Europese lidstaten 3 à 4 percent van hun bruto binnenlands product aan de opvang van mentaal zieken. In de Verenigde Staten gaat er jaarlijks tussen 30 en 44 miljard dollar naar de behandeling van depressies. Bedrijven verliezen er jaarlijks 200 miljoen werkdagen door de afwezigheid van overwerkte personeelsleden. In Duitsland zou de burn-out de directe aanleiding zijn voor 7 percent van de vervroegde pensionering.

We mogen inderdaad geen voortijdige conclusies trekken uit één klein onderzoek. Burn-out, stress, pesterijen op het werk vormen echter een actueel probleem. De mensen zoeken kwaliteitsvol werk zodat ze zich goed voelen.

Ik heb het in mijn vraag over jongeren, omdat bij hen de preventie het makkelijkst is als men tijdig herkent wat er misloopt, waarom ze lijden aan burn-out, waarom ze gestresseerd zijn of depressief raken. Vooral voor alleenstaande vrouwen en mannen met kinderen kan de combinatie vrij stresserend werken.

Mijnheer de minister, we moeten in Vlaanderen meer onderzoek laten verrichten vooraleer we conclusies kunnen trekken. Dat was trouwens ook de belangrijkste opmerking van de onderzoekers van de ministudie. Als de resultaten bekend zijn, moeten we ons afvragen hoe we kunnen zorgen voor preventie bij jongeren en bij iedereen die met stress en burn-out te maken heeft om de kwaliteit op het werk en in het leven te verhogen.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, het gaat om een algemeen maatschappelijk probleem. Onze maatschappij is erg concurrentieel. De schoolopleiding is daarentegen van dit concept afgestapt. Toen ik naar school ging, waren schoolopleidingen wel competitief. De vraag is of het gebrek aan competitiviteit dat bij leerlingen wordt overgebracht, geen weerslag heeft op hun later

Van Goethem

leven. Ze komen dan immers – ongewild – in een erg competitieve maatschappij terecht.

Mevrouw Veerle Declercq : Moet men dan niet de maatschappij aanpassen ?

De voorzitter : Ik heb dat in mijn leven al dikwijls geprobeerd. Dat lukt echter niet altijd.

Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, men mag het probleem niet onderschatten. In het kader van het strategisch marktonderzoek voorzien we ook in de mogelijkheid om stress veroorzaakt door het werk te onderzoeken. Ik moet echter erkennen dat in 2001 het accent zal liggen op het pesten. Misschien is dat gelinkt met het voorliggende probleem. In 2002 kan men dan eventueel dieper ingaan op burn-out. Dit hangt ook af van de resultaten die men in een eerste fase boekt.

Wat de werkgelegenheid zelf betreft, trachten we de kwaliteit van de arbeid te verbeteren. Dat staat immers gelijk met de verbetering van het leven. We proberen alert te reageren.

Ik herinner u eraan dat de SERV zich heeft geëngageerd om hieromtrent initiatieven te nemen en suggesties te doen om op te treden. We moeten ook rekening houden met het concurrentieel aspect. Door de krapte op de arbeidsmarkt moeten bedrijven zich inspannen om werknemers aan te trekken. Dat zou ook een effect moeten hebben op de arbeidssituatie. De werkomstandigheden worden een argument om werknemers te kunnen behouden. Dat is een positief effect van concurrentie.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het klopt dat pesten één van de aspecten kan zijn waarom iemand afhaakt of wegblijft. Verder onderzoek naar de andere factoren blijft echter belangrijk. Sedert twee jaren zijn bedrijven verplicht aan stresspreventie te doen. Daaruit kan men misschien lessen trekken. Ik weet niet of bedrijven dat systematisch doen of enkel in noodsituaties. We kijken uit naar verder onderzoek.

Minister Renaat Landuyt : Het is belangrijk dat de SERV of de partners zelf zeggen dat ze moeten na-

gaan hoe ze het probleem kunnen aanpakken. Het heeft immers gevolgen voor de productie, het is slecht voor het bedrijf en voor het leven. Ze houden liever zelf het initiatief in handen om de beste methode te vinden om hiertegen te reageren.

Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt moet men wel goed zorgen voor de werknemers. Anders gaan ze elders.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Declercq tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over extra subsidies voor de Pier van Blankenberge

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Declercq tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over extra subsidies voor de Pier van Blankenberge.

Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, in de pers staat dat op voorstel van minister Landuyt de Vlaamse regering in het kader van het kustactieplan de middelen zou herverdelen. Men zou voor de Pier van Blankenberge extra middelen ter beschikking stellen. Het zou om 176 miljoen frank gaan die oorspronkelijk waren bedoeld voor Flanders New Port in Nieuwpoort. Dit project is tot op vandaag nog niet opgestart. De realisatie voor eind 2002 was dan ook niet meer haalbaar. De Vlaamse regering besliste, na advies van een onafhankelijke jury, om de vrijgekomen middelen aan te wenden voor het pierproject in Blankenberge. De geraamde kostprijs voor dit project bedraagt in totaal 987,5 miljoen frank, of een meerkost van 336 miljoen frank ten opzichte van de raming van 1997. De 167 miljoen frank die minister Landuyt vandaag heeft laten vrijmaken, komt bovenop de 30 miljoen frank subsidies van Toerisme Vlaanderen. In 2002 zal nogmaals 25 miljoen frank worden begroot.

Hoe werd die jury samengesteld ? Ik ken de situatie van die pier niet zo goed, ik ben niet technisch deskundig, maar het schijnt geen authentiek oude pier te zijn. Had men dan niet beter de pier afgebroken en opnieuw opgebouwd ? Dan was er toch

Declercq

nog een pier in Blankenberge ? Nu heeft men een onophoudelijke reeks kosten. Kan er nog een meerwaarde aan die pier worden gegeven ? Is het een waardevol monument en wordt het als zodanig beschermd en erkend ? Moeten alle subsidies van Toerisme Vlaanderen komen ? Als alle subsidies naar de pier gaan, belemmert dit nieuwe projecten.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Misschien moeten we eens gaan kijken, de werken zijn immers indrukwekkend. Met het huidige kustactieplan willen we leren uit het verleden. Het vorige vijfjarenplan was een soort toewijzing van projecten via het parlement en dat was het dan. Nu hebben we criteria bepaald en gaat een jury na of deze worden gevolgd.

De jury bestaat uit vijf mensen : de huidige ondervoorzitter van de raad van bestuur van Toerisme Vlaanderen, de heer Luc Glorieux ; de ondervoorzitter van de Vlaamse Raad voor Toerisme, de heer Roland Vermeersch ; de gedeputeerde van Toerisme West-Vlaanderen, de heer Patrick Van Gheluwe ; de voorzitter van de horeca, de heer Eric Raes en de adjunct-kabinetschef van de Vlaamse regering, de heer Dirk Michiels.

De pier is de enige aan onze kust. Er is er nog een in Nederland en een in England. Dat zijn van die echte historische pieren. In Oostende ligt een steiger met een eindpunt, dat is geen pier. Een pier pur sang symboliseert de bezwering van de natuurwetten. Deze pier staat op de lijst van te beschermen monumenten. Dat is geen voordeel. Als men werken wil uitvoeren, is men onderworpen aan strakke regels, maar men krijgt geen subsidies omdat het nog niet definitief beschermd is. De werken zelf zijn nu moeilijker dan anders. Het bovengebouw van de pier wordt opgetild en men maakt een nieuwe ondergrond. De aannemers kunnen nieuwe technieken uitwerken, voor hen is dat een boeiende operatie. Dit dossier was zwak en daardoor is de begroting uit de hand gelopen. Met een betere reglementering had men dit vooraf kunnen zien. We hebben ingeschat dat het nu de moeite loont om te blijven investeren. In het eerste kustactieplan was er al een eerste schijf toegekend van 135 miljoen frank. Nu transfereren we nog eens 167 miljoen frank uit het nieuwe kustactieplan.

We hebben eerst alles laten analyseren en dan vastgesteld dat er geen coördinatie was. Met het budget zorgen wij vanuit Vlaanderen voor de coördinatie van het project, omdat er ook een privé-investeer-

der klaarstaat om in het gebouw een museum te installeren. Men kan het rendement nu nog niet inschatten. Ik denk dat het een goede toeristische operatie en een publiekstrekker wordt. We hebben het project in goede banen gestuurd. We hebben ook het project van Nieuwpoort laten analyseren door de jury. Die kon alleen vaststellen dat er nog niets was gebeurd omdat het volledig geblokkeerd was omwille van verschillende technische redenen. Dat was een project van miljarden. Daartegenover zijn de 167 miljoen frank van de Vlaamse overheid een peulenschil. Men was aan het dromen van een project van twee à drie miljard frank.

We hebben de situatie van de pier en van Nieuwpoort met alle partners besproken en vastgesteld dat de pier de moeite loont. Het geldt dat voor Nieuwpoort was toegewezen hebben we voor de pier bestemd. We hebben een basisovereenkomst met de provincie en de stad Blankenberge dat de bedragen zoals ze nu gekend zijn voor de Vlaamse overheid vastliggen. Daarmee blijven we onder de maximumgrens van 50 percent subsidiëring. Wellicht komen we maar aan 31 percent van de kostprijs. Tegelijk wil ik ervoor zorgen dat men een nieuw realistisch project opstelt rond de jachthaven van Nieuwpoort, dat voortdurend wordt getoetst door de jury.

Ik hoop dat men na al onze inspanningen de pier goed zal beschermen in de theorie en in de praktijk. De verantwoordelijkheden zijn goed omschreven, de gemeente weet voor welke uitdaging ze staat. Het is duidelijk dat het project de gemeente en de provincie overschrijdt, dat het een Vlaams toeristisch project kan worden genoemd.

Mevrouw Veerle Declercq : Krijgt men subsidies als het definitief beschermd wordt ?

Minister Renaat Landuyt : Dat zou dan ook van de Vlaamse overheid zijn. Het gaat weliswaar niet om mijn budget maar om dat van minister Van Grembergen. Als het een beschermd monument was, zou de Vlaamse overheid een groter percentage van de bouwwerken hebben betaald. Het was inderdaad beter geweest dat er een bom was ontploft. Er lagen immers nog bommen. Dan kon men opnieuw beginnen. Het lijkt wel een dure, maar indrukwekkende bouwkundige operatie. De pier is op dit ogenblik opgetild en intussen maakt men een nieuwe ondergrond. Het is een hoogtechnische operatie. Het resultaat zal indrukwekkend zijn. We zullen trots zijn dat de pier niet alleen van Blankenberge is maar ook van ons, zoals de kust ook onze kust is.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de mogelijke nadelen van telewerken

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Goethem tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de mogelijke nadelen van telewerken. De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal het kort houden. Er is een studie uitgevoerd door het Nederlandse TNO naar de werkrelaties van de telewerkers. De conclusie luidde dat bijna 60 percent van de telewerkers ook op zaterdag werkt en 43 percent op zondag. Bij kantoorwerkers gaat het slechts om respectievelijk 32 en 25 percent. Driekwart van de telewerkers zou werkdagen van tien uur maken, bij kantoorwerkers is dit slechts 30 percent. Meer dan de helft van de thuiswerkers werkt gemiddeld negen uur per week over.

Telewerk wordt her en der als het werk van de toekomst gepromoot. Het woon- en werkverkeer wordt uitgeschakeld. Er zijn minder files. De thuiswerker blijkt het volgens een Britse studie moeilijk te hebben met de combinatie werk en privé-leven. Ik kan me indenken dat men geneigd is iets af te willen werken, ten nadele van het privé-leven. De Britten beweren zelfs dat telewerk tot concentratie- en slaapstoornissen leidt.

De voornaamste factor ligt in het feit dat de thuiswerker geen vergelijking kan maken met andere collega's. Hij zit geïsoleerd en vreest dat zijn prestaties niet voldoende zijn. Hij heeft geen toetssteen. Daarover is een Britse en een Nederlandse studie gemaakt.

Mijn vraag is of er reeds een Vlaamse studie werd uitgevoerd met welke resultaten? Is de minister bereid eventueel een dergelijke studie uit te voeren?

Mevrouw Veerle Declercq : Ik sluit me aan bij de vraag om een studie te laten uitvoeren. Ik denk dat thuiswerken niet de voordelen heeft die men op vlak van de mobiliteit naar voren schuift. Ik denk dat het voor alleenstaande vrouwen of mannen

met kinderen erg verleidelijk is om werk en privé-leven te willen combineren. Het resultaat is soms dat noch voor de kinderen noch voor het werk wordt gezorgd. Het is erg stresserend en heeft tal van nadelen. Zo vallen de wereld van thuis en die van het werk samen in één wereld. Ik pleit ervoor grondig onderzoek te verrichten alvorens stappen te ondernemen om thuiswerk te promoten.

De heer Jan Laurys : Ik herinner me dat er in Vlaanderen reeds experimenten en studies zijn uitgevoerd. In Leuven bij ABB heeft men bijvoorbeeld een dergelijk experiment op touw gezet. Daaruit bleek dat telewerken erg stresserend is omdat mensen niet meer uit hun thuismilieu komen. De situatie van volledig telewerk is daarmee verlaten. Men zoekt nu meer naar tussenvormen waarbij bijvoorbeeld s'morgens en s'avonds, of sommige dagen per week thuis wordt gewerkt en waarbij gebruik wordt gemaakt van collectieve bureau's. Op die manier moet men zich niet meer op het spitsuur verplaatsen. Onder meer bij Unisys liepen dergelijke experimenten. Anderen werken twee dagen thuis en drie dagen op kantoor. Er bestaat reeds heel wat op dat vlak.

Minister Renaat Landuyt : Ik dank onze CVP-collega voor zijn ondersteuning van het beleid. Zoals de heer Laurys benadrukt, bestaan er reeds experimenten in Vlaanderen, maar ook vele studies, vooral in Leuven. Ook over de nadelen van telewerk bestaat er een studie van november 1999, uitgevoerd door de universiteiten van Antwerpen en Leuven. Men waarschuwt voor de mogelijke nadelen van het telewerk. Voor alles wat gebeurt rond telewerk en e-work in het algemeen, verwijs ik naar een website van de Europese Commissie met voldoende links : <<http://www.eto.org.uk>>.

Op die site is een jaarlijks rapport beschikbaar over de 'status report on new ways to work in the information society'. De problematiek leeft wel degelijk. Ik herinner me mijn Zweedse collega die sprak van een tegentendens. Men ondervindt daar volop de nadelen van het telewerk. In Zweden zou men reeds van een tegenbeweging spreken.

Hier wil men de CO₂-uitstoot beperken, door via thuiswerk files te vermijden. Een tussenoplossing zou hier nuttig zijn. Thuiswerk is niet altijd zaligmakend, daarom moet men naar een mengvorm gaan.

Voor het opvolgen van de problematiek kan het een inspiratiebron zijn om de planning van het arbeidsmarktonderzoeksprogramma Viona, niet voor

Landuyt

2001 maar voor het volgend jaar, te concentreren rond telewerk.

De voorzitter : Er wordt hier gesproken over het probleem van de sociale contacten. Ik wil er toch op wijzen dat ook binnen veel bedrijven niet meer verbaal gecommuniceerd wordt, maar wel via e-mail.

Vanmiddag nog hoorde ik op de conferentie van commissievoorzitters twee eminente commissievoorzitters ervoor pleiten om veel meer met e-mail te gaan werken in het parlement. Ze pleitten er onder meer voor om vragen via e-mail te stellen. Ik heb dan de vraag gesteld of het nog wel zin heeft dat het Vlaams Parlement samenkomt.

We mogen hier niet aan zwart-witdenken doen. Voor bepaalde specifieke taken zal telewerk zeker mogelijk zijn. Of het veralgemeend ingevoerd kan worden, is echter een andere vraag. In een aantal vrije beroepen is telewerk uiteraard al heel courant.

Er wordt soms gesteld dat thuiswerken problemen geeft op het sociale vlak. Hoe zat het dan met onze ouders ? Veel van onze moeders zullen toch wel huisvrouw geweest zijn ? Ook nu zijn er nog altijd honderdduizenden vrouwen die ervoor gekozen hebben huisvrouw te zijn. Zitten die dan ook in een sociaal isolement ? Men moet de zaken dus enigszins in de juiste context bekijken.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, nu moet ik u toch wel tegenspreken. De sociale context van onze ouders was toch helemaal anders dan die van de thuiswerker die nu hele dagen achter zijn computer zit. Onze moeders gingen tijdens de dag boodschappen doen, ze maakten een praatje met de bakker en met de beenhouwer. De sociale context was dus echt wel helemaal verschillend.

De voorzitter : Iemand die voor telewerk kiest, kan zijn tijdsbesteding flexibel aanpassen. Hij kan er

bijvoorbeeld voor kiezen om 's voormiddags niet te werken en 's namiddags enkele uren langer te werken. Het meeste telewerk gebeurt trouwens op vrijwillige basis. Mijns inziens is het niet onze taak om aan die mensen allerhande bepalingen op te leggen. Iedereen zal immers een eigen, persoonlijke visie hebben over de voor- en nadelen van telewerk.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de voorzitter, ik wil toch ook duidelijk beklemtonen dat men dit zeker niet kan vergelijken met de situatie vroeger. U zegt ook dat de mensen er nu uit vrije wil voor kiezen. Ik vrees echter dat sommigen ook druk zullen ondervinden om thuis te werken. Ik ben dus bang dat een zwakkere groep daar slachtoffer van zal worden. Ik denk bijvoorbeeld aan alleenstaanden. Die kunnen voor hun kinderen zorgen en thuis werken. De stress om die twee samen te moeten doen, zou wel eens heel groot kunnen zijn. Als men buitenshuis werkt, en men komt 's avonds thuis, dan is men er ook volledig voor de kinderen. De stress zal dus het grootst zijn voor de mensen die het het meest nodig hebben. Mensen die over de nodige financiële middelen beschikken, kunnen terwijl ze thuis werken eventueel een kindermisje betalen om voor de kinderen te zorgen. Voor die mensen kan dat wel goed zijn. Ik vrees echter dat de mensen die het systeem van thuiswerken uit noodzaak zullen gebruiken, daar heel wat problemen mee zouden kunnen ondervinden.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, ik begrijp wel dat u als VLD'er stelt dat iedereen voor zichzelf moet beslissen wat goed is en wat niet goed is voor hem of haar. Ik kan me echter heel goed voorstellen dat veel mensen die kiezen voor thuiswerk, na enkele weken spijt zullen hebben van hun beslissing.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.06 uur.*
